

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PENTEK ÉS VASARNAP KIVETELÉVEL.

Előfizetési árak:
 helyben, egy postán küldve:
 Égész évre 10 frt — kr.
 Félévre 5 „ „
 Negyedévre 2 „ 50 „
 Egy hóra 1 „ „
 Egyes szám 4 kr.

A lap szállási díjait illető minden körülmény a szerkesztőségbe (Főter 128. sz.) barmintre küldendő.

Előrehozható helyben:
 Földes K. Lajos könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban. (Főter 128. sz. alatti.)

Hirdetési díj:
 Negy hánbós pelti sorát 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többzetű hirdetések alkalmán jutányos áron vételek fel. Bélyeg díj minden külön bejtatásért 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság ára 50 kr.

Nyiltéri közlemények minden pelti sorra 50 krajczár.

Hirdetések fölvetelnek a szerkesztőségben és kiadóhivatalban. Főter 128. sz. alatti.

Készítők nem adnak vissza.

Bánffy Dezső beszámolója.

Debreczen, szept. 10.

Méltóztattak olvasni a tegnapi fővárosi lapokat?

A fővárosi lapok azt írják, hogy Bánffy Dezső miniszterelnök ma választói előtt beszámolót tart.

Rettenetes érdeklődéssel tekintünk a szilágy-somlyói beszámoló elé, mely mindenestre nagy meglepetéseket és előkelő miniszterelnöki enuciációkat kürtől világra.

Bánffy Dezső enuciálni fogja, hogy 5 a munka embere s a hosszú parlamenti pihenőben elfogyasztott kilenczvenhét böstököt, huszonhárom görögdyinyét s tizennyolcz doboz szardiniát.

Bánffy Dezső enuciálni fogja, hogy a legutóbbi országgyűlési ciklusban hízott hét kilót, egyébként részt vett a képviselőház ülésein is. Beszélni nem igen beszélt, mert a háznak bőven volt alkalkalma a derűs pillanatokban amugyan is.

Ha igazat akar mondani Bánffy Dezső, akkor ezeket mondja el.

Ha föllenten akar, úgy mindenestre más mederben szólamlík meg az egész beszámoló.

Annyi azonban bizonyos, hogy Bánffy Dezsővel tisztában vannak a saját választói is.

Tudja mindenki, hogy a miniszterelnök ur szekererudja kifelé áll s az obsit mielőbb bekövetkezik.

Egy haldokló ember száználmas vergődése az, melyet Bánffy Dezső országvilág színe előtt produkál.

A szilágy-somlyói beszámoló csak leplezése lehet a közeli válságos napoknak, melyekről azonban a krízis pillanataig az országnak tudni nem szabad.

Nem szabad tudni, de tisztában

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

A Marovingek.

Írta: Tömörkény István.

A Maroving-királyok tudvalevőleg igen rossz népek voltak, a kik a történelem tanusaa szerint is sok bajt csináltak annak idején a földön. — Csuf, harcász publikum ez, a mely rettenetes csatákat csinált végig s a történelmi kézikönyv visszapiantásának minden sora verben gázol, jambor polgárok véreben, mert jambor polgárok, kik arra valók, hogy tüzzel és vassal keresztül szurassák magukat, voltak már akkor is.

Egyébként lehet, hogy nem is Marovingok voltak ezek a királyok, lehet, hogy nem is királyok voltak, annyi azonban bizonyos, hogy Ilonka kisasszony, a ki már határozottan felsőbb leány, a Marovingekről kikérdezettvé, egy bájos piruláson kívül egyébbel nem rendelkezett. Valóban érthetetlen, hogy miért voltak voltaképp e hitvány Marovingek a világon, s miért okoznak most, annyi századdal végeleges elpusztulásuk után még mindig bajokat egyes kisasszonyoknak. Utálatos népség ez, mely csak azért él, hogy a halála után beszéljenek róla az emberek, ez állati börtökbe öltözött középkori csavargókról, a kik a mai napon is szekundát eredményeztek.

Mert a dolog úgy áll, hogy Ilonka ez idő szerint csak zavartan nézget ki az ablakon a tavaszi fellegek közé s egyáltalán nem tud beszélni e szerencsétlen királyokról. Az eredmény természetesen egy komoly, határozott ügyes, a melyet a »nagysága« bizonyos elővigyázattal jegyez bele a könyvébe.

Mióta a hatások és ötösök elmúltak, a négyes a diákvilágban a legzomotorubb numerus. Ez a megfordított szék, belerajzolva egy darab papírba, rettenetesen elkészeríti a fiatal sziveket. Lejjobb volna, ha nem tudnának az emberek csak háromig olvasni.

Hát ez mindenestre szomorú állapot. Ilonka égő arccal ül le és szeretne sírni. — Tudni kell, hogy Ilonka igen szorgalmas leány, a ki mindenféle tantárgyakban járatos s be-

van: vele akárki is, hogy a nemzet ellenszenva a Bánffy kabinet irányában a korona előtt is ellenszenvet és bizalmatlanságot kelt.

Bárhogyan is iparkodtak a kényszerkabinet tengődését nyújtani, meghosszabítani, ezt a szemfényvesztő és üres politikát tovább folytatni, tovább tűrni nem lehet.

Beláthatták már legmagasabb helyen is, hogy Magyarországnak a jelenlegi bonyodalmas viszonyok közt csak egészséges és öntudatos kormányzat felelhet meg.

Ha ez nincs meg, úgy az ország nyugodt, békés fejlődése sincs biztosítva, ami pediglen a legfőbb feladat.

Bánffy Dezső mai beszámolója egy kürtészó akar lenni, mely telekiabálja az országot a Bánffy Dezső dicsőségével és állásának megszilárdulásával.

Bajosan hisz azonban ebben valaki, mert a nemzet szeméről már leestett a hályog s tisztán lát az uralkodhatnám hatalom manipulációiba.

A mai beszámolót mindenestre a legnagyobb érdeklődéssel várjuk mi is. Vagy-igazat beszél Bánffy, vagy nem. Egyik sem zavarna sok vizet.

Az igazmondó egyenes uton jár.

A hazug embert hamarabb beérni, mint a sánta kutyat. . .

Polczner Árpád.

Ki legyen a debreczeni pap?

Engedje meg a »Debreczen« t. olvasóközönsége, hogy pár szót szólhassak az ügyben, mielőtt a debreczeni ref. egyház végleges választat megadná a czimben foglalt kérdésre. Csodálatosnak tűnhetik fel, hogy hozzá merek szólni e dologhoz, midőn — mint pályázó — szintén érdekelt fel színbem tűnhetem föl. A föltett kérdésre adandó feleletem meg fog győzni mindenkit a fölöl, hogy eltogultság és

önérdek nélkül alkottam meg s adom elő véleményemet.

Mert hiszen az én feleletem, legszentebb meggyőződéseim szerint feltétlenül az, hogy Mitrovics legyen a debreczeni pap. Nem csupán azért, amivel nincs sok mondván, mert maga több szellemi értékkel bír, mint a többi pályázó együttevén — (ezt én, mint érdekelt fél, bátran és őszintén bevallhatom), — hanem főleg azért, mert a magyar ref. lelkeszi kar legnagyobbjai közé tartozik és pedig az igazi nagyok közé, Filó Lajossal és Szeremelei Samuella, meg — ha a nem teológus, — hanem irodalmár — papokat is »nagy papoknak« tekintjük, — Szilády Áronnal és Baksay Sándorral egy sorba. Egyesíti magában egy igazi nagy pap minden kellékét: tudós teológus, kitűnő prédikátor, a lelkipásztorkodás terén tökéletes tájékozottsága, akinek igazi protestáns szelleme, önálló, független gondolkodása, befolyásolhatatlan és igazságszerető jelleme, az önálló véleményét másokban is méltányolni tudó elfogulatlansága mintaképül szolgálhat mindnyájunknak — és mindezek mellett a legjobb ember.

Hogy tudós teológus, azt talán fölösleges is volna mutogatnom, ha nem épen Debreczenből került volna ki az az állítás, hogy mindössze csak egyetlen önálló munkája van, az »Egyházi szónoklatlan«. Hát, ha nem is volna egyéb, ez csakugyan megvan s ha tényleg nem irt volna is most, ez az egy elegendő és alkalmas volna arra, hogy nevet megörökítse egyházi irodalmunkban. Mert ez nem eme vagy ama nemzet, holland vagy angol munka nyoman van fordítva vagy kivonatolva, mint némely ellenségekben li urgikája, imakönyve, egyháztörténelme, dogmatörténete, hanem saját nagyképzettségű elméjének teremtménye egészen, — s még hozzá olvasmányoknak is, tanulmányozásra is messze föltötte áll ezeknek az »átdolgozott« könyveknek. Theológiai irodalmunknak egyik legkiválóbb terméke, melylyel az a nálunk szokatlan dolog történik, hogy immár második kiadása van megjelenőben. önálló gondolkodás és beható tanulmányozás kitűnő eredménye az »Egyháziatlanság és üres templomok« cz. műve is, melyből a »Debreczen« a mulkor mutatóványt közölt. — Laikusok épen oly élvezettel és tanulsággal olvashatják, mint szakemberek. Hát ama tudományos értekezései, melyeket egykor a Sárospataki Füzetekben Origenesről, Pelagiusról és

Augustinusról, a régi keresztény egyház történelmének e nevezetes alakjairól közölt; — hát ama példányzerű alaposággal irt terjedelmes liturgikai tanulmányok, melyeket a Keresztsegről a Sárospataki Lapokban s a konfirmációról a Protestáns Szemleiben bocsátott közre és amelyek csak részleteit képezik egy kéziratban már keszenlevő nagyszabású egyházszertartástannak: — hát ama temetetlen számú, kisebb-nagyobb, de jelesebb-nélesebb czikkek, melyeket a Prot. Egyh. és Isk. Lapba, majd az általa indított, sőt évekig szerkesztett Sárospataki Lapokba, legujabban pedig az Örálloba is irt: nem nagybecsű és maradó eredményei-e az ő tudományos munkálkodásának?

Hogy prédikátornak milyen, elmondták ugyan a Sárospatakon járt debreczeni egyháztagok, de legyen szabad nekem, mint aki hit-tanhallgató és theológiai segédtanár koromban sokszor hallottam őt szónokolni, egy pár szóval erről a tulajdonságáról is megemlékezni. Hallgatói előtt, kik mint a tanári kathedrának is díszét, rajongással öveztek, valóságos ünnepszamba ment, ha ő prédikált a városi templomban. Gyorsírók jegyezték mindannyiszor hatalmas prédikációit, melyeket csendő, ércezes hangon, a szónoki művészet tökélyével adott elő. Sok egyházi szónokot hallottam, köztük igen neves egyéneket, ezen a téren talán épen a legjobb nevéket is, de nekem egy se tetszett annyira, mint Mitrovics. Mint a »Debreczen«-ben olvastam, vami ellenpárti azt mondta róla, hogy »hideg szónok«.

Hát, igaz, hogy nem csurog róla véka szárra a veríték, az is igaz, hogy heveben nem ugrik ki a kathedrából, de aztan az is igaz, hogy méltóságos nyugodtsága mellett is nagyon lelkes szónok. Ha hideg volna, bizony nem tartana olyan megható szép gyászbeszédet, mint amilyeneket például Terhes Barna, sárospataki lelkész, vagy egy pár elhalt tanár kollegája korporsójánál mondott.

Ama nevéstéges kortes-fogás ellenében, hogy Mitrovics nem gyakorló pap, elég arra utalnom, hogy a gyakorlati theologia tanára, aki a lelkipásztori működés módzataira huszonhét év óta legalább 500 gyakorló papot oktatótt ki. Én részemről többet tanultam őt tőle a gyakorlati működésre tartozót, mint lelkész pályámon, pedig mind Kolozsvár, (14,000 lélek mind Tiszaföldvár) 5000 lélek elég népes egyházak ahhoz, hogy gyakorolhassa magát a

nyakkeendővel Antal barátunk.

Általánosan elfogadott tény, hogy úgy mondjam, közudat, hogy a felsőbb leányiskolákkal párhuzamosan teremnek a szivecskék első apróbb novellái, ezek a kicsi, hátásokban bjos történetek, melyek hatalmasan rázkódtatják meg azt a kis világot, a melyben az áldozat mozog. Az első, a titokban elcsent szivarcsutak emléke, melyet ő veletlenül a hamutartó szélén felejtett, elkísért sokáig, míg lassan-lassan elpusztult, elkorhad, szétmalik c-örmelekké a csutak s vele együtt vonul ki lassan a szívből ő is, hogy utóljára csak már homályos, ködös alakja libegjen fel olykor borongós őszi napok n úgy az emlékezetben, mint a lutriszámok reggel a sokat álmodott ember előtt.

Mindez a nagy általánosság azonban egyáltalában nem befolyásolja Mariska véleményét. Mariska kétségbe van esve Ilon jövője fölött, mert én édes Istenem, mi lesz ennek a vége. Az ember annyit olvas regényekben mindenféle szerelmes históriákról s milyen végtelen megpróbáltatáson mennek azokban keresztül a hősnők. Es amint Ilona veletlenül kibökkenti, hogy ma az elpusztíthatlan Marovingek egy szekundával gazdagították a hazai kalkulatókat, kitor a vihar, Mariska, a ki egész öntudattal viseli szívében a »kicsinyek« sorsát, rémi rejtelmes czézzattal elő bizonyos nyírfára való nézvést, a mely közhit szerint igen határozó orkánun gyanánt használatos minden szerelmi kúteg ellen.

Ilona kezdi érezni a minden hősnők egy azon sorsát, ime itt van már a szenvedés, illetve regény-stílusban: az émszétő lázas kin. Este azonban, a csendes meghitt szobában mégis csak feltesz egy kérdést:

— Mariska, láttad már te Tonit mosolyogni?

A lehető legnagyobb egykedvűséggel hangzik a válasz:

— Láttam.

— Ugy-e. — teszi fel a második félénk kérdést — ugy-e milyen szép oyankor.

Hát. Hogyne. Még csak ezt kellene beis-

merni. Mariska átérti a kétségkívül fontos helyzetet, amibe került és tudja, hogy ezen a nagy kérdésben csak tiszta szigorral segíthet. Kevés czélzatos bevezetés után beszédet intéz az ifju szekundatulajdonoshoz, kiterjeszkedve benne az élet követelményeire, részletezve vezérczikirói talentummal az eseményeket s végül e rettenetes szerelmi elfajulás végeredménye gyanant oda csappja a bűnhődést, amely ezideig is a Marovingek négyesében mutatkozik. Mind-ezt Ilonka csak részletekben hallja, mert hol sóhajt, helyét nem találva az agyban, hol sir, végre egy csillogó könyccseppel lehunyt szempillái közt s egy hősnői mosolyfal az ajkán, rejtelmes lelki csata vívása közben elalszik.

A dolog ilyen befejezése némi bátassal van a szónokra. Amidőn a szívek benyolitassá-hoz s a bennök rejlt erőneknek elemi felbontasához kerülne, hogy ezekből vonja le aztán tanulságos konzekvenciákat, egyik mélyebb értelmű összetett mondat közepén elakad, s elalszik egész zordonan, mint egy olyan állam-ügyészhez illik, aki szívek dolgában keresi a vadakat.

Az idő mulik, az esztendők kergetik egymást oly gyorsan, hogy észre sem venné az ember, ha olykor nem látna egy-egy ujkalendáriumot. Valamely borús őszi délután Ilona háziaszonyi gondjaiban valami mártás eredete után kutat a lexikonban s amint a lapját hajtogatná, a Marovingekre bukkan.

— A Marovingek . . .
 Pillanatra feltámad a régi emlékezés, de nem erősebben és nem több időre, mint esetleg ha az első beszélő buba s az első mézeskalács-sziv jutott volna az eszébe.

Igen a Marovingek, azok valami királyok voltak s valamikor valami szekundát okoztak neki, ennek pedig bizonyos Tóni volt az oka. Tóni . . . Tóni . . . melyik Tóni lehetett ez? — Amint gondolkozva tekintet vissza e multba, néha úgy tetszik neki, mintha megtalálta volna már, mintha felcsillanna előtte az arca. De nem, mindez csak csalóka révedezés, Tóni ur elpusztult, eltűnt, köddé vált, nincs ugy tetszik, hogy nem is volt.

pap minden irányban. Aztán meg volt is már Debreczennek olyan papja, aki előbb a gyakorlati teológia tanára volt Révész Balint Csaklakkott-e benne az egyház? Gyakorlatlan és tájékozatlan volt-e a lelképásztorkodásban? Tavolról se kívánom, hogy a gyakorlati teológiának minden professzorát megválasszák debreczeni felkészeknek, de azt bizonyosan tudom, hogy Mitrovics tanár-létére gyakorló papnak is különb valamennyi pályázó-társánál, tehát Szelenél is, bármilyen nagyra tartja is a Debreczeni Prof. Lap, mely a pályázat eredményét győzének mondja, s mindjárt utána agyondicsérei Szelést s állást is foglal mellette Pedig egy már megsem olyan rosszul sikerült az a pályázat, mert hiszen Biki Károly, Dombó Lajos, vagy meg — szerénytelenség nélkül legyen mondva — Zoványi Jenő is, csak van mindegyik olyan legény, mint Szele, ha nincs is meg az a nagy érdemök, hogy a kormánypart fényben szeressenek sűtkézni.

Mondjuk ki ösztintén, az a nagy hibája Mitrovicsnak, hogy függetlenségi elvei mellett még nem is Debreczen növendéki, hanem egyenesen sárospataki tanár. Debreczen nemelyi köréi írtoznak attól, hogy Sárospatak szellemi életének vezére jusson oda lelkeszi katedrába Lukács Ödön is Sárospatakon végzett, s mégis megválasztotta Debreczen; jelenlegi püspökük is ott végzett s mégis debreczeni pap. Csodálatos, hogy Debreczen mégis Debreczen maradt, mikor ilyenek estek meg benne! És bizonyára Debreczen fog maradni akkor is, ha Mitrovics lép a Könyves Tóth Mihály örökébe, sőt fénye növekedik, tekintélye és befolyása emelkedik, a particularismus szűk köréből kilépve, egy egész ország kálmánista egyházának fog világotlani s dícséretét fogja zengeni minden ájak, melyek tulajdonosa meg tudja becsülni nemcsak a nagy embereket, hanem azokat is, akik őket kellő tisztelettel övezik s alkalom adtan jutalmazni is tudják.

A sárospataki theol. tanárok közül csak kettő végzett Sárospatakon, egy Budapesten és Kolozsvárt. Pedig mikor ezeket oda megválasztották, még akkor a magyar ref. egyház nem volt oly szoros kötelekkel egybekapcsolva mint most. Ime, alkalma van Debreczennek megmutatni, hogy ők sem vezérlik helyi érdekek és szempontok, hanem fel tud emelkedni az egységes magyar ref. egyház eszméjéhez!

Meg egyet! Szokatlan dolog, hogy aki valami állomásra pályázik, más megválasztása érdekében emeljen szót. Erre nézve felvilágosításul legyen szabad pályázati kérvényem egy részét szószent közzélni, mely kellő magyarázatát nyújtja egy pályázatomnak, mint e soraimnak. Az illető rész így hangzik: »Amidőn e kérelmemet előérjesztem, egyáltalában nem kecséget a győzelem reménye, sőt ama nagynevű férfiaval szemben kit a debreczeni evangélikus református egyház nagy többsége, — az eddig történetből ítélve, — lelkeszének óhaját, győzelemre aspirálni a magam részéről egyenesen háatlanságnak is tartanám. Kérelmem benyújtására egyedül az indít, hogy a magyar ref. egyház egy-éges voltát szinte megtagadó olyan elvek ellenébe, melyek szerint némely lelkeszi állásokra senki más, csak bizonyos helyi szempontoknak megfelelő egyének bírhatnak jogosultsággal, pályázatom tényével az ellenkező fel fogásnak én is nyílt kifejezést adjak.«

Tiszaföldvár, 1895. szept. 7.
Zoványi Jenő
theol. m. tanár, előbb kolozsvári,
jelenleg tiszaföldvári lelkész.

László kir. herceg temetése.

— Saját tudósításunk. —
Budapest, szept. 10.

Szerdán, szept. 11-én, d. u. 4 óraker meg vége az ünnepélyes temetés. E gyászünnepélyhez a kitűzött órára összegyűltek a miniszterek, de zlu-orak, udvari méltóságok, a tabornoki és tiznikar, a ket Ház elnöke, Budapest főváros küldött-ége és a többi küldött-égek, továbbá a foudvarmester-he yesttes, a szolgálatban levő két kamarás és az elhunytnak szolgáló a templomokban és elfoglalják kitűzött helyeiket.

A legmagasabb u. aságok a szertartás megtartása előtt a felső négyszög mellélépcsőjén a presbyteriumban számukra fentartott helyekre vezettek. A ravatal mindket oldalán állának: Hat arcier-testőr. Hat magyar testőr. Nyolcz nemes apród. Negy komoronyk. Nyolcz lakaj. Nyolcz trabant-testőr és 8 lovas-testőr a templomnak a sirboltba vezető kapujánál áll. A beszenelő a segédkező papsaggal a ravatal oldalán áll.

Most következik az ünnepélyes beszentelés, mire az enekesek által a libera adatik elő. Erre feemelik a koporsót és a gyászimák elmondása alatt a templom, a kápolna udvaron át leviszik a sirboltba.

Egy udvari furir, a beszentelő és a segédkező papság, azután egy kamarai fourir ez alkalommal elolep.

A foudvarmesteri helyettes és a ket kamarás követi a koporsót.
A testőrök és apródok kepezek a mellék-kisérletet, de a fourirokkal együtt a sirbolt bejáratánál visszamaradnak.

Lenn a sirboltba újra beszentelik a koporsót.
A király tegnap este elutazván Stettinbe, a szerdai gyászünnepségen nem vehet részt. A foudvarmesteri hivatal ez idő szerint Budapestben időző kirendeltsége azonban utasítást ka-

pott arra, hogy ő felsége mgbizta helyettesítésével Ottó kir. herceget a pruzmitiv trónörökös második fiát. Ottó kir. herceg holnap este érkezik Budapestre és a budai várakban lakik.

Az udvar részéről még a következő cs. és kir. hercegek jelentették be megérkezésüket.

Jenő kir. herceg, ki egyik fővárosi fogadóban lakik. Rajner kir. herceg, Ferencz Saluator kir. herceg, a király veje és Frigyes kir. herceg, a pozsonyi hadtestparancsnok, kik valamennyien a budai kir. palotában szállnak meg.

A foudvarmesteri hivatal az egé-z gyászszertartás alatt Loebenstein udvari tanácsos képviseli.

Bánffy Dezső Debreczenben.

— Interview. —

(Saját tudósítónktól.)

Debreczen, szept. 10.

Magyarország miniszterelnöke Bánffy Dezső báró, az éjjel rövid ideig Debreczenben tartózkodott. Szilagy-Somlyóra visz az útja, hol a választóinak beszámolót tart.

A vonat rövid ideig időzött a debreczeni perronon.

Egyik munkatársunk megragadta az alkalmat s meginterjúholta a miniszterelnököt. Az interviewról a következő tudósítás számol be.

A hold kibújtt a felhők pereméje mögül, a szél végig süvített a vagányok közt s a kertek alól kutyaugatás hallatszott.

A miniszterelnökkel a vonat éppen ekkor robogott be a debreczeni pályaudvarba.

Kivülem csak egy hos-zu, magas uri ember jelent meg a perronon. Rajtam überciher volt, rajta nem volt überciher. Lehet, hogy sohase szokott überciher hordani.

Láttam, hogy kivancsian ágaskodik, pipiskedik a kupéablakok előtt, mintha keresne valakit.

En bamarább megtaláltam azt a valakit. Ez a bizonyos valaki Bánffy Dezső miniszterelnök volt.

Ott állott egy elsőosztályú kocsi közepén, a kezében egy csomó iras volt s deklamált a tükör előtt. Láttam, mint emeli le a fejéről a sapkáját s lengeti, lengeti a szük vasuti kocsi-ban, míg csak a vészjelzőbe bele nem ütötte a karját.

Megkopogtattam az ablakot. Bánffy Dezső kidugta a fejét. Megismert azonnal.

— Ugy-e bar Ön újságiró?

— Az vagyok kegyelmes uram.

— Ön tehát bizonyosan arra kíváncsi, hogy mit beszélék majd holnap a választóimnak?

— Hát én beszámolóit fogok tartani.

— Azt tudom. Hanem a beszéd kiemelkedőbb pontjaira vagyok kíváncsi?

— Hat amint tetszik is talán tudni, én a szilagy somlyói kerületet képviselem.

— Azt is tudom. De a...

— De a val szók iránti figyelem megköveteli hogy én most beszámolót mondjak.

— Nagyon szép dolog. Hanem én azt akarom tudni, hogy...

— Hogy jó egészségre nézve?

— Amint latni tetszik. Az etvágyam jó s ez a főimént Püspök-Ladanyon vacsoráztam.

— De kegyelmes uram mindjárt ösönge-nek s a beszámoló kiemelkedőbb pontjai...

— Mehet!

A konduktor lerántott a vonat lépcső-jéről, melyen akár Szilagy Somlyóig elidiskurálhattunk von Bánffy Dezsővel.

A vonat gözt eresztett, a k-rekek dühörögtek s még hallottam, amint Bánffy Dezső atkibál a dühörges zóján.

— A beszámolóm kiemelkedőbb pontjai a következők:

— Az a magas, hoszu, überciher nélküi ur, a ki ott s-ttenkedett mindig a hatam mögött, elkialította magát teli düdővel.

— Éjen báró Bánffy Dezső!

Hatralordultam.

A gáz fénye az ösmeretlen arczára vetődött.

Megösmertem.

A f ő i s p á n v o l t .

Az iparkamara a mult évben

— Évi jelentés. —

Debreczen, szept. 10.

A kamara területének gazdasági életéről általánosan ezeket mondhatni:

A szeszipar terén kedvezőtlen viszonyokat kell konstatálni. Ez az ipar valoban válságos helyzetbe küzd az 1888. évi törvény rendelkezése folytán. Olajgyártással csak kevés kelyen foglalkoznak a kamara kerületében; a mennyiben csak a helyi szükségletnek tesznek eleget.

Ámbar az év elején az olajüzlet menete sokat ígérő volt, mindazonáltal az olajárak lanyhulása következtében a gyárosok nem voltak képesek e tekintetben kedvező eredményeket felmutatni.

Élénkebb fellendülés volt tapasztalható ez évben a faipar, s általában a lakereskedés terén.

A minden irányban foganatba vett és

folymatban lévő építkezések nagy mértékben vettek igényben a szakfatermelési vállalatok, szelvénygyárak és raktarak készletét; azonban a dongafai ipar, a mely leginkább Szathmarvármegyében divik hanyatlott.

A bortermelés sem sikerült ez évben úgy mint azt bortermelő gazdáink az ujabban beültetett területeköl remelték. A filoxera és peronoszpora nagyon sok helyen óriási károkat okoztak s e károkból kisebb mértékben ugyan már, de része volt az új telepítéseknek is.

Kereskedőink természetesen a borhiányon a külföldi boroknak a nagy mértékű behozatala által segítettek s főleg az olaszországi borokat importálják nagy mennyiségben.

A kereskedelmi és ipari viszonyokról úgy nyilatkozik, hogy a kereskedelmi és ipari tevékenység terén ez évben is nagyobb mértékű élénkség, s a vállalkozási szellem fokozottab emelkedése nem volt a mult évi mozgalmakhoz viszonyítva észlelhető.

A pénzes hitelügyi viszonyok a debreczeni kamara kerületében az egész éven át normálisak voltak.

Bővebben foglalkozik a jelentés a munkaviszonyokkal is s e részben az 1891. 12. tc-nak, a mely a betegségit pénztárakról szól. Azipar nagyobbmértékű élénkséget, a melyről a jelentés oly kedvezően nyilatkozik, kissé különös színben tünteti föl az a statisztikai adat, hogy a kamara területén 1893-ban 568, 1894. évben pedig 615 iparüzletet szüntettek be. Érdekes része a jelentésnek az, a melyben a csődügyek körül tapasztalható viszály állapotokról s jogszolgáltatás hiányairól s különösen a büntetőörvény igen enyhe rendelkezéseiről szól.

A gondosan összeállított jelentést Király Ferenc dr. kamarai titkar készítette.

A polgármester jubileuma.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szept. 10.

Debreczen város polgármestere, Simonffy Imre a jövő hónapban tartja meg polgármesteri működésének 20 éves jubileumát.

Debreczen város közönsége meleg szeretettel készül erre az ünnepra, mely szép lesz, impozáns lesz s tanuságot tesz az ünneplé népszerűségéről.

A jubileumi ünnepek élén Márk Endre, az agilis varosati áll, ki egész odaadással rendezgeti az ünnepély éökszítő munkálatait.

Márk Endre az ünnepély rendezésére egy nagy rendező bizottságot alakított, mely ma a következő felhivatást bocsátja ki Debreczen város közönségéhez:

Felhívás Debreczen szab. kir. város közönségéhez.

Folyó évi október hó 7-én lesz 20 éve, a midőn Debreczen sz. kir. város polgármestere Simonffy Imre kir. tanácsos ur első ízben e városnak polgármesterévé választottat, s azóta e tisztelet a polgárság osztatlan — bizalma folytán közbecsülés, közszerelet közepett megszakítás nélkül viseli. Husz év egy város életénél alig jó számításba; de husz évig egy város polgármesterének, egy város első tisztelőjének lenni: oly nagy ritkaság, mely esemény számba megy s ünneplésre méltó anyival inkább, ha azt valaki köztisztvislet s becsültelesen éri meg.

Ragadjuk meg ezt az igazán ritka alkalmat azon férfiu megünneplésére, a kinek 20 éves polgármesterege alatt, közzgazdasági, közművelődési, ipari, kereskedelmi, népnevelési, közegészségügyi, filantropiai tekintetben a város annyit fejlődött; ragadjuk meg ezt az alkalmat páratlan szeretetünk, öszinte ragszókodunk, osztatlan közbecsülésünk kifejezésére. Ünnepljük meg, őt ez alkalomból úgy, hogy ez az ünnepély méltó legyen nem csak ő hozza, de az ünnepély rendező nagy közönséghez is. Az ünnepélyt rendező nagy bizottság politikai pártokra felekezetre stb. való tekintet nélkül már megalkult a társadalmi öszes tényezők felőlénse mellett. E bizottság az ünnepély programjába egy díszes, értékes emlék tárgynak, mint az öszes polgárság ajándékának beszerzését s üdvözöl beszéd melletti átadását is felvette; felkérjük tehát e város t. közönségét, — hogy tetszes szerinti öszszegnek felajánlása által tegye lehetővé, mi-zerint ezen, a nagy közönség részéről adandó díszes, értékes emléktárgy méltó legyen nemcsak az ünnepelthez, de méltó legyen egyszerűsége az ünnepélyt rendező polgársághoz is.

Tanügy.

Az iparos segédek tanfolyama.

Az iparos-segédek részére a továbbkeszítő és szakrajz-tanfolyam október hó 6-án kezdődik és márczius 29-ig tart. A tanítás két tanfolyamban történik, ugymint a kezdők és haladók tanfolyamában. A kezdők tanfolyamába a szabályzat érteimben felvehető az olyan iparos-segédek, kik az iparostanoncziskolát sikeresen bevégeztek, vagy legalábbab igazolják azt, hogy irni, olvasni jól tudnak — és a számolás elemeiben eléggé járatosak.

Felvehető az iparos-tanonczok is, a kiket az 1893. évi 33.564. számú miniszteri rendelettel az iparos-tanoncziskolák részére kiadott szervezeti szabályzat alapján az alsófoku iparos iskola létegetásától a kir. tanfelügyelő

felmentett, vagy felment. Kivételesen felvételnek önálló iparosok is, de miattuk tanczel megszabott mértékét fokozni nem lehet.

A haladók tanfolyamába azok vételnek fel, kik a kezdők tanfolyamát mindvégig látogatták és a tanfolyamot az első évben megfelelő eredménnyel elvégezték.

A tanfolyamra jelentkezni lehet az állami főrealkola — igazgatóságánál (Debreczen, Nagy-Hatvan-utca, realkolai épület, I. emelet). Felvétel és beírás septe. 10-től szeptember 20-ig, köznapokon délután 4—6 óráig, vasárnapokon délelőtt 9—12 óráig. — A felvételre jelentkezők kötelesek munkakönyvüket az igazgatóságnál bemutatni.

Beíratási és tandíj 7 ft. Ebből 4 ft 50 krt a felvételkor, 2 ft 50 krt pedig a tanfolyam második felében január 5-ig kell befizetni. Ezen díjak fizetése után a résztvevőknek rajz-eszközököt és írószereket a tanfolyam igazgatósága ingyen szolgáltatja.

Bezárt iskola. Dr. Sárváry városi főorvos jelentést tett a városi tanácsnak, hogy a felsőbb gazdasági tanintézet pl. l. tanyán levő elemi iskola tanulói között heves szamarhurut betegség lépett föl. A városi tanács ezek alapján elrendelte, hogy a nevezett iskola október hó 1-ig bezarassék.

Városi ügyek.

A költségvetés közszemlén. Debreczen város 1896 évi költségőirányzatát a város főszámvérvó hivatalában közszemlére vonatkozólag észrevétellel kívánok elni ezt, a városi tanácshoz bezarólag e hó 20-ig terjesztett bejelentéseikben tehetik meg.

Megyei ügyek.

Vármegyei tisztviselők értekezlete. A tisztviselők ehó 24-en országos értekezletet tartanak Budapesten. Pestvármegye közgyűlési termében. Az értekezlet tárgyai lesznek:

1. Egy állandó országos bizottság alakítása, a melynek az lesz a feladata, hogy a vármegyei tisztviselők érdekeit szemmel kísérje és azokat megvédje;
2. A legégetőbb sérelmek megbeszélése és az azok orvosására alkalmas lépések megállapítása és megtétele.

A mozgalomra az adott okot, hogy a vármegyei tisztviselők az utóbbi években mostoha bánásmódban részesültek, holott közeleségük mindig terhesebbé és bonyolultabbá val. Helyzetüknek gyökeres rendezését a közzgazdasági reformjától tettek függővé. Ez a reform azonban aligha oldatit meg a közeli jövőben, a vármegyei tisztviselők jelen helyzete pedig tarthatatlan. Ez okból hivaték egybe az országos értekezletet, melynek eszméjéhez eddig 41 vármegye tisztikara járult hozzá.

Hajduvármegye tisztviselői szintén részt követelnek maguknak a mozgalomból.

Színház.

A vígszínház igazgatója. Ditrói Mór, a kolozsvári nemzeti színház igazgatója, alá írta a szerződést, mely a következő evekre a vígszínházhoz köti. Ditrói Mór, szerződésben tökéletes szabadságot biztosított magának a művezetésben. Ditrói Mór a vígszínház igazgatósaert évi hater ezer forint fizetést kap.

Sport.

Galamblövészet. F. hó 15-én a nagy-erdei honvéd lövés- a deb. vadászársulat galamblövészetet rendez. A vadászársulat a jövőszetre ez ut is meghívja a sport iránt érdeklődöket.

A vadász-társulat közgyűlése. A debreczeni vadász-társulat szeptember 15-én a varoshán, Lovassy Károly tanácsos szobájában rendkívüli közgyűlést tart. Tárgy: az agrárszati terület meghatározása és folyó ügyek.

Bécsi löversenyek. A bécsi szeptemberi löversenyek ma vették kezdetüket.

Alagi löversenyek. A szeptemberi alagi meeting második napja különösebb esemény nélkül folyt le. Kivételesen favoritok is győztek, a minek következtében a quoták szerény határok között mozogtak.

Ujdonságok.

Debreczen részvéte.

(A Debreczen eredeti tudósítása)

Debreczen, szept. 10.

Debreczen városában nagy és igazi részvét nyilvánul meg az elhunyt László kir. herceg halála fölött.

A középületeken és magánházakon gyászlobogók lengenek.

A városi tanács megbízásából Véressy főjegyző már elkészítette azt a részvétiratot, melyet a melyen saját főhercegi családhoz juttat el Debreczen közönsége.

A részvétirat szövege ez:
Cs. és kir. József főherceg ö fenségéhez!
Mindnyajunk szívében a legmélyebb és

legigazabb fájdalom szólalt meg a távirat László főherceg ö fodalás leventéik, a magyar nességének, cs. és kir. fenségének hamu s nekünk magyaroknak, kedves fiának, tragicus halál tudtal.

Szeretelünk egész melegével vevő lelkünk Fenségéd és fenséfele, kik holt gyönyörűségük felnek; fogadják Fenségéd Debreczen közönségének igaz részvétét s harólról szóthatni, talájon Fenségéd tudatban, hogy könnyük közé nezen város közönségének, de a gyar nemzetnek részvétkönyve van.

Kelt Debreczen, szab. kir. városnak 1895. évi septe. 7. napján a tanácsüléséből.

A debreczeni 80-ik gyalogdalkara nevében Jekelfalussy ezredparancsnok tegnap részvétáviratot írt főherceghez, amelyben a gyalogdalkarának részvétét nyilvanította a czeg családját ért melyen megregelelt. Már tegnap este 7 óraker adába megérkezett a válasz távirat József főherceg nevében Vécsey mester a legmélyebb köszönetét tisztikar öszinte részvéteért.

A királyváró Zenta. V. nak Zentáról írják, 6 felsége bevon máv 1 a pályaház peronján és az leposzóházban két oldal felállitva, a zött lényak fognak sorfalt kepezni tük elhaladó király e virágot szörn gene szigetén a csata helyét jel alapozást befejezték, a hét folyat fel a száz mm. súlyú sziklaszerű, melyen bronzból öntött hadijelvények él.

Képviselők beszámolója. Kálmán Nagyvárad országgyűlési levelet intézett Sall Ferencz ottat terhez, melyben bejelenti, hogy ö szágygyűlés megnyitása előtt megválasztott. — Rozenberg Gyula, a kerület országgyűlési képviselője v totta meg beszámolóját választói előtt.

Politikai gyilkosságban. Beigradban Marinokovic lelezett, a topcideri szabadelvű pama reggel orvult leöltötték, reggeli misére elindultak, ságnak politikai háttér van.

Hírlapiradalom. Kr. hírlapról ma a D. Ed. szerkesztőse Krudý Gyula nevé ösmerjük, az ö szolgatyes tárczával sürűen találko városi lapokban is. Mindenese re je erőt nyert benne laptsunk.

Díszes esküvő. Steiner emodi nagybrtkos ma délután 4 zette ottárhog, a szent-annai izr. Fisch Paulat, Fisch Ignatit földbrtkos nagyműveltségű hajas esküvőt a Margit-fürdő díszes term pas estebéd fejte be.

Elserzette a más virárlára kereste egymást két deli r legény, mert egyik a má-iktól — kedvesét. A régi nóta ismét uj ma és a ket tűzharagos legény, a m Wolf-fele fogadóban találkoztit ösz József jött be először a korcsmába el a Szilagy Ferencz szívenök a mint Harmath ott sörözve az újja le a sörös üvegről a padimentumot belekötött nagy c-utsággal.

— Komám, nagy paraszt vagy oda neki, mire elkezdődött a vereverben Szilagy furdott meg es H és fel évi börtönnel fizeti meg e var

Egi tünemény. Ritka szüneményt látunk tegnap éjjel. Agyboltnak öszzaknyugati részben buzakalászhoz hasonló fényssar, melyet halványabb, — de ragyog vett körül. A tünemény 5—8 másodkozason erősödött fényugarakat a kor tüzes gölyőra változva, délkelet utját s hoszu vörös sávot hajtva letunt az egboltozatról.

Anya gyakok — meg

(Saját tudósításunk.)

Gyapjúról írja a levelezők a közönséges, de megható szerelmi trajor dőlczeg legény-ember megszeretésán Flórat, a falu egyik csinos első vallomás mamoros perczei utla Flóra mindjárt megsejtette a jövőt kérte kedvesét:

Menjünk a paphoz. Becsületestam mindig, méltó vagyok hozzád.

Major mondta, hogy majd... Eöb pénz kell takarítani, mert phazas élethez. A pénz pedig lassan gyűit is, olykor meg is fogyott, nem halomra nőni. Azután így tellett az relemben és biztatásban.

Tegnap kiprult arcczal állító Major élék: Anyának érzem magam, akarsmek apja lenni?

felment. Kivételesen felvételt... (Debrecezen, szept. 10-11 szeptember...)

tanfolyamába azok vételnek... (Debrecezen, szept. 10-11 szeptember...)

tanfolyamát mindvégig látogató... (Debrecezen, szept. 10-11 szeptember...)

tanfolyam igazgatója... (Debrecezen, szept. 10-11 szeptember...)

iskola Dr. Sárvary... (Debrecezen, szept. 10-11 szeptember...)

arosi ügyek... (Debrecezen, szept. 10-11 szeptember...)

egyetes közszemlén... (Debrecezen, szept. 10-11 szeptember...)

arosi ügyek... (Debrecezen, szept. 10-11 szeptember...)

arosi ügyek... (Debrecezen, szept. 10-11 szeptember...)

Színház... (Debrecezen, szept. 10-11 szeptember...)

Színház igazgatója... (Debrecezen, szept. 10-11 szeptember...)

Sport... (Debrecezen, szept. 10-11 szeptember...)

Sport... (Debrecezen, szept. 10-11 szeptember...)

Sport... (Debrecezen, szept. 10-11 szeptember...)

Sport... (Debrecezen, szept. 10-11 szeptember...)

legigazabb fájdalom szólat meg... (Debrecezen, szept. 10-11 szeptember...)

Szeretelünk egész melegével fordul... (Debrecezen, szept. 10-11 szeptember...)

Kelt Debrecezen, szab. kir. város tanácsának... (Debrecezen, szept. 10-11 szeptember...)

A debreczeni 80-ik gyalogdandár tisztikara... (Debrecezen, szept. 10-11 szeptember...)

A királyváró Zenta. Mint lapunknak... (Debrecezen, szept. 10-11 szeptember...)

Képviselők beszámolója. Tiszta Kálmán... (Debrecezen, szept. 10-11 szeptember...)

Politikai gyilkosság Szerbiában. Beigradban... (Debrecezen, szept. 10-11 szeptember...)

Hirlapirodalom. Krudy Gyula... (Debrecezen, szept. 10-11 szeptember...)

Diszes esküvő. Stein Zsigmond... (Debrecezen, szept. 10-11 szeptember...)

Elszerette a más virágát. Halálra kereste... (Debrecezen, szept. 10-11 szeptember...)

Egi tünemény. Ritka szépségű égitünemény... (Debrecezen, szept. 10-11 szeptember...)

Anya vagyok — meghalok. (Saját tudósításunk.) Gyapja, szept. 10.

Gyapjúról írja a levelezőnk a következő... (Debrecezen, szept. 10-11 szeptember...)

Menjünk a paphoz. Becsületlen leány voltam... (Debrecezen, szept. 10-11 szeptember...)

Tegnap kipirult arccal állított a leány Major... (Debrecezen, szept. 10-11 szeptember...)

Major mondot valamit, de amit mondot, bosszusan mondta; — No hiszen, szép dolog, Flóra, mondhatom... (Debrecezen, szept. 10-11 szeptember...)

Erre a szép Flóra elsápadt. Könnye se csordult ki... (Debrecezen, szept. 10-11 szeptember...)

— No hát, ne busulj. — Gondoskodom és a gyerekről másképp. Anya vagyok — meghalok. Igy talán jó lesz. — jó bizony... (Debrecezen, szept. 10-11 szeptember...)

És ment és belevetette magát a kutba és meghalt.

Fotografiák. Szabó János esperes. Mikor a feledhetlen emlékü K. Tóth Mihály... (Debrecezen, szept. 10-11 szeptember...)

Szabó János egy felváltatlan ezres bankó — mindenüvé jut belőle. Olyan, mint a folyó, mely futása közben... (Debrecezen, szept. 10-11 szeptember...)

Szabó János esperes családja átnyulik Tiszán innenre, Dunán innenre, Dunán túlra. Itt meg Debreczenben szemlét szenvedő gyönyörködhetünk... (Debrecezen, szept. 10-11 szeptember...)

Szabó János esperes és köröstarcsai pap a »Szabó Lajos fia« nagynevű czég egyik nőörökösének ferje. Szabó Jánosban a szellemi s vagyoni arisztokrácia... (Debrecezen, szept. 10-11 szeptember...)

Newton a faról leeső almáról állapította meg a föld vonzó erejét; Nagy Ferencz egy preferenczió jatszója... (Debrecezen, szept. 10-11 szeptember...)

Hiszen ha nem lett volna Szabó J. annyira előny birtokában; engedték volna őt futni; de hát így? Nagyon kénytelenül nekeik mindig csak felnézni; a lenézés jobban természetük; egy gigász mellett az eszkimók még törpebbnek látnak... (Debrecezen, szept. 10-11 szeptember...)

Demeg, bizonyosan megvannak Szabó Jánosnak saját gondolatai; megjegezsedett iülete; önálló fellegása. Mind oly dolgok a kormánypart előtt itt Debreczenben, miknek csak egyikéért is bátran eldobhatják Szabó J.-t. Igy került a Szele ur neve a homályból napvilágra. Inter duos litigantes tertius gaudet. Mig eldobtak Szabó J.-t. sikerült felfedezni Szele urat, a harmadik, Mitrovics Gy. maradt a helyzet ura. Szele ur a háttér, melyen Mitrovics ur hatalmas alakja pompásan kidomborodik; egyetlen egy vonás el nem vész képéből. A hiba csak az lett, hogy Szabó János kamara obscurája adta a Mitrovics hűképihez a Szele György pompas háttérét. Mort le rois vive le rois — kiáltanak fel Szabó János után a debreczeni kormánypart tagjai a Szele Gy. lécz királynak át is adták a trófeumokat, a királyság jelvényeit. Igaz, hogy a királyi palca hordozásához gyenge a Szele ur karja; a koronához kicsiny a feje: a palást alul kilátszik a — köznapi öltözk — nem oda szántak ezt Debreczenben: de nem is lesz rá szükség, azt hi-zsuk: az egész ünnepség csak a pünköszt királyság játéka. Jönni fog akiről nem ri le a fényes öltözék; kinek fejéhez hozza pászol a korona, kinek karja elég erős lesz, a királyi bot hatalmi jelvényét hogy körül hordozza — tiszteletet kérve minden oldalról. Fotografus.

A magyar osztálysorsjáték. Olvasóink kétségkívül gyakran találkoztak ezzel a czimvel az utóbbi időben, mert ismert dolog, hogy az országgyűlés felhatalmazása és a király által jóváhagyott törvény alapján a milleniumi kiállítás alkalmából rendezik az első magyar osztálysorsjátékot és ennek a sorsjátékhoz használnak egy millió forintot a kiállítás céljaira fordítanak. A hírlapokban napról-napra lehet olvasni az osztálysorsjátékra vonatkozó híreket, de a közönség nagy része még mindig nem tudja, hogy tulajképpen mi is ez az osztálysorsjáték? Az osztálysorsjáték nem egyéb mint több sorhuzásnak egybevonása. Több sorhuzás tehát egybevonva, képezi az osztálysorsjátékot, míg ennek keretében minden egyes keretében minden egyes sorhuzásnak osztály a neve. Tulajdonképpen mindegyik osztály önmagában is egy önálló sorsjáték, úgy hogy bárki tetszése szerint akár az egész sorsjátékban, akár pedig csak egy-egy osztályban vehet részt. Természetesen ahány osztályban részt vesz, annyi osztályra kell fizetnie, mert minden újabb osztályban pályázik az ő sorsjegye a nyereségyekre. Ezek a nyereségyek pedig oly nagyok, amilyenek Magyarországon, de még külföldön is, még sohasem voltak. Mert hat a szerencsés esetben 1 millió koronát lehet nyerni e magyar osztálysorsjátékon. A dolog úgy áll, hogy a kiállítás alkalmából rendezendő első magyar osztálysorsjáték két osztályból áll, vagyis két huzása van. Mindenki vehet sorsjegyet és pedig tetszése szerint csupán az első osztályra, vagy pedig mindkettőt osztályra. Csupán az első osztályra egy sorsjegye ára 20 forint, s ezt úgy hívják: osztály sorsjegye; mindkét osztályra pedig 40 forint, ezt teljes sorsjegyeknek nevezik. Az egész sorsjáték következőképpen fog történni. Összesen van 100,000 darab sorsjegy. Ezek közül első osztályban, tehát az első sorhuzás alkalmával 10,000 darab nyereségyt huznak ki, a melyeknek legkisebbje is 40 forint, tehát kétszerannyi, mint az osztálysorsjegye ára, míg a legnagyobb — nyeresemény 80,000 korona. A nyereseményeket minden levonás nélkül fizetik ki. Az első huzás október hónapban tartják meg és ezen a sorhuzáson részt vesz mindenki, a ki akár 20 forintos osztálysorsjegyet vett, akár pedig 40 forintos teljes sorsjegyet. A mikor az első huzás megtörtént és kifizették a nyereségeket, akkor be van fejezve az első osztály és megkezdődik a második osztály, mely még sokkal előnyösebb, mint az első. De a másodikban csakis azok vehetnek részt, a kik mindjárt kezdetben egy 40 forintos teljes sorsjegyet vásároltak, — vagy pedig azok, a kik első osztálybeli 20 forintos sorsjegyre még 20 forintot ráfizetnek. És nagyon ajánlatos is, hogy minden ember vagy vásároljon mindjárt 40 forintos sorsjegyet, vagy pedig ha csak 20 forintos sorsjegyet vett, fizesse aztán rá a második 20 forintot. Mert a második osztályban már csak 90,000 sorsjegy van és ezek közül 21,499 sorsjegyre jut nyereség, úgy hogy tehát a két osztályban minden harmadik sorsjegy kap nyereseményt. — És hozzá milyen mesés nagyságu nyereségek: 6000 koronás, 8000 koronás, 10,000 koronás, 15,000 koronás és 20,000 koronás nyeresemény van egy egész csomó, de vannak aztán 50,000 koronás, 100,000 koronás, 200,000 koronás és 40,000 koronás nyeresemény is, sőt a legszerencsésebb sorsjegytulajdonos egy millió koronát is nyerhet. Együttvéve 49 főnyeresemény van, de még azonfelül e 49 főnyeresemény közül az, amelyiket utóljára huzzák ki, 600,000 korona külön díjban is részesül. Egyszeriben milliómos lehet tehát az emberből. Látható tehát, hogy az osztálysorsjáték alig képzelhető előnyököt nyújt. Az első huzást október 16-án, 17-ikén, 18-ikán és 19-ikén tartják meg, mert bizony teljes négy napig tart, a míg a 10,000 nyereségyt kisorsolják. A huzást a pénzügyminiszterium ellenőrzi, egy kir. közjegyző jelenlétében. De mindenki, a kinek van egy sorsjegye, maga is ott lehet a sorhuzásnál és megfigyelheti azt, mert a huzás nyilvános lesz. A nyereseményeket pedig, még az esetleg milliónyereséget is rögtön kifizetik a huzás után, még pedig egy krajczár levonás nélkül, eltérőleg a többi sorsjegyekétől, a hol mindenféle, gyakran 20 százalékos levonások történnek. Az országgyűlés teljes adó- és illetékmentességet adott az osztálysorsjátéknak, s így akármennyit nyer is valaki, a nyereséget az utolsó krig rögtön kifizetik. Olyan előnyeik vannak tehát ennek az első magyar osztálysorsjátéknak, a milyennel semmiféle sorsjáték sem dicsekedhetik. És ezért gondoskodva van arról is, hogy minden ember kivehesse a maga részét belőle. Lehet kapni tizedrészt és huszadrész sorsjegyeket, úgy hogy bárki két frrtal vagy egy frrtal az első osztályban, négy frrtal vagy akár két frrtal pedig mind a két osztályban játszhat, s részt vehet e csekély összegéért a milliónyereségyben is. — Olyan kecsgetető előnyök ezek, a melyek megérdemlik, hogy minden egyes ember pár frrtal hozzájáruljon.

Szerkesztői üzenetek. A nagy kérdő. Ilyen közleményeknek csak a nyílttéri rovatban adhatunk helyet. Sziveskedjék a kiadónak fordulni. Tavasz. Ön így versel: Megy a gólya, Megy a fecske; Megellik sok Tehencské. Itt lesz olcsóbb A tejeske — Irta ezt egy Keszeg kecske. Nem, ez nem jó vers. S. Gy. Budapest. Választ várunk.

Nyílttér. T. tekintetes Szántay József urnak. Helyben. Tisztelt barátunk! Megbízásod folytán mai napon megjelenünk ifj. Gily Ede urnál, a »Debrecezen Hírlap« szerkesztőjénél, hogy magyarázatot, illetve lovagias elégtételt kérjünk tőle a D. H. f. hó 9-iki számában megjelent s read nézve sértő czikk miatt. Ifj. Gily Ede ur e czikkért a felelősséget elvállalván, felhívtuk őt lovagias elégtételadásra. Gily Ede ur azonban a lovagias elégtételadást ellened állítólag tett feljelentések és gyanúsítások czimén megtagadta. Az iránti felhívásunkat is hogy a lovagias tárgyalások eszközölhetése végett megbízottait megnevezze, ez utóbbi kívánságunk folytán megtagadta végül állítólagos vádjainak igazolását is. Ifj. Gily Ede urnak ezen nyilatkozatait mi a lovagias elégtételadás jogtalan és ok nélküli megtagadásának tekintjük s részünkről az ügyet a lovagias szabályainak megfelelőleg befejezettek nyilvánítottuk. Debreczen, 1891. szept. hó 10. Kuthy Bela Gyula s. k. Benjámin Jenő s. k.

Én megtiszteltem ifj. Gily Ede urat azzal, hogy kihívtam s eltekintettem attól, hogy Polczner Árpád szerkesztő urral szemben is elintézetlen ügye van. Miután engem elégtételadás nélkül sértett, holott vele soha semmiféle érintkezésem sem volt: a fentiek alapján őt, Gily Edét a »D. H. f.« szerkesztőjét gyáva, rágalmozónak jelentem ki. Debreczen, 1895. szept. 10. Szántay József.

REGÉNY. Szoszthén története. — Gáspár Imrétől. — 2. (Folytatás) Az életben mindenkinet mindenért egy meghatározott pillanatban fizetnie kell. Neki ma prezentálta a végzet a maga váltóját. Mily kínos végződés, mily örületes küzdelem volt az, amelyen előbb még át kellett esnie! Vagyonbukás volt az első nagy csapás. Föl se vette volna; hiszen a munkálkodás képessége, főként, a dicsőség lámpája világít hozzá s a csonkítatlan önértet, ezek pótolják a katasztrális holdcomplexumokat. De a vagyoni bukás után megbukott szerelmében is. Ez se hajt mindenkit a halálba; az író, a költő szívet szent fájdalommal tölti el, mely holtig sajog, de nem öl a mérgezett hegyű nyíl gyorsaságával. Aztán a becsületesség, némi lázasatos, »sanda gyanu« férfiötök hozzá és jöttek végre kicsiségek, kicsiségek nekünk, az élet proletárjainak, mint talán egy ebéd nélkül eltöltött nap, egy goromba bitelező, vagy egy kifogástalan tisztaságu ing-elő hiánya, de meg-alazó, földig letipró nagy csapások reá nézve, ki eddig az életet nem is képzelhete másnak mint előkelőnek, fényárban uszónak, nagy-szerűnek...

Nem, valóban nem ment egyszerre a nagy, a legutolsó elhatározás végrehajtása. Meg volt arról győződve Szoszthén, hogy véget vet életének, amint az utolsó hold földnek a nyakára hág... Az arverés napján — ma éppen három éve — már oda helyezte az íróasztalára annak a jóságos arcu öreg asszonyságnak az arcképét, melyet fátlyall borított le. Ott feküdt egy terjedelmes irat. rajta »Mama«, a jó, az áldott Mama koporsójának a kulcsával. Meg-csókolta százszor is a jóságos vonásokat és megcsókolta azt az iratot. Levél volt az »Madeline«-nak címzve. Ez volt menyasszonya, akiről tudta, hogy most már nem lehet az övé soha! De akkor még hitte, hogy Madeline, a szép fiatal özevgy szereje. — »Valjunk el szép asszony«, — írta levélben. — »én rossz gazda vagyok; maga se jó gazdaasszony; nem

* E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

tudnánk szegények lenni, jobb nekem meghalni. Megyek gazdag embernek: olcsón elvesztettem a földemet, megveszem helyette a vég telenséget!

Mikor az anya arcképét maga elé helyezte, mikor a bucsulevelet megírta, felbuzta a forgapisztoly ravaszát és csövét a homlokához szorította.

Bossusan érezte, hogy nem képes — meghalni...

Talán holnap, vagy holnapután! Most még van remény, most még lehet élni, gondolta magában és élt tovább...

Mikor bekövetkezett a többi csapás, akkor a mámort hitva segítségül. — Már itt lakott a hónapos szobában, s hírlapoknál dolgozott. — Madeline rég esküvőre ment vele, s ő maga rég tisztában volt vele, hogy meg fog halni. Nem tudta mikor, mely napon, de meg fog halni, meg kell halnia!

Kísérletet tett arra sok komor órában. Megírta azt a néhány sort, melyben csupán a ház népet akarta megkímélni a temetkezés zavarától s mivel lelke szelid volt, bízott mindenkit bocsánattal, megszerezni magának mindenki bocsánatát.

A mámort hitva ingatag lelkének segélyre. Ittasan tért haza s erőszakkal belehelyezte, belekényszerítette magát kétségbeesésének eszmekörébe. — Van-e annál könnyebb, mint csüggeteg lelkünket feketébe öltöztetni? A felvont fegyvert ilyenkor számtalanszor a kezébe vette s szívéhez, halántakához szorította. Nem ment, nem ment — é hajnal mindig előtt talált a vetett ágyon. Ennek a passzív lelkének ellenállhatatlan kényszerre van szüksége, hogy ilyen nagy utra jegyet válthasson.

Folyt. köv.

Sertéspiacek.

Budapest-Kőbánya, 1895. szept. 9.

a) Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű Óreg nehéz (páronként —400 kilgron felüli súlyban) 36—37—krig. 2. Óreg közép (páronként 300—400 kilgron súlyban) 34—37—krig. 3. Fialat nehéz (páronként 326 kilgron felüli súlyban) 50—51—krig. 4. Fialat közép (páronként 251—320 kilgron súlyban) 50—51—krig. 5. Fialat könnyű (páronként 250 kilgron terjedő súlyban) 50—51—krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilgron felüli súlyban) —krig. 7. Közép (páronként 220—280 kilgron súlyban) —krig. 8. Könnyű (páronként 220 kilgron terjedő súlyban) —krig. — III. Szerbiai: 9. Nehéz (páronként 220—260 kilgron súlyban) 51—52—krig. 10. Közép (páronként 200 kilgron felüli súlyban) 51—52—krig. 11. Könnyű (páronként 220 kilgron terjedő súlyban) 51—52—krig. Sertés létszáma 1895. év szept. hó 6. napján volt készletben 27.748 db. 1895. évi szept. hó 8. napján elszállított 52 db. 1895. évi szept. hó 9. napjára maradt készletbe 27.691 db. a) hizott sertés üzletirányzata: Változatlan.

VASUTI MENETREND.

1895. május hó 1-től.
(Egyszeres vasúti zóna-idő szerint.)

Debreczenből indul.

Budapest-felől	gyorsvonat reggel	8.40 p.	
Budapest-Nagyvárad felől	délután	12.36 p.	
	este	10.31 p.	
P.-Ladány-Nagyvárad felől	délután	3.48 p.	
	minden kedden déli	12.6.	
Csak P.-Ladányig vegyes vonat.	este	8.15 p.	
Szatmár-M.-Sziget felől	délután	4.07 p.	
Szatmár-M.-Sziget felől	este	8.6. p.	
	éjjel	3.05 p.	
Csak Szatmárig	reggel	5.45 p.	
Miskolcz-Kassa felől	reggel	8.6.25 p.	
Miskolcz-Kassa felől	este	8.6.05 p.	
Szerencs-S.-A.-U.-Kassa felől u.	4.6.02 p.		
H.-Bössörmény-B.-Szt.-M. felől máv-ról	reggel	5.6.48 p.	
	vásártérről	6.6.04 p.	
	máv-ról	délután	3.6.57 p.
	vásártérről	4.6.10 p.	
F.-Abony felől máv-ról	reggel	5.6.00 p.	
	vásártérről	5.6.13 p.	
Ohát-Kócs-Polgár felől máv-ról d.e.	4.6.12 p.		
	vásártérről d. u.	4.6.22 p.	
Derecske-Nagy-Léta felől 8. r. 35 p. é. d. u.	4.6.17 p.		
	gyorsvonat.		
	Közvetlen kocsik Miskolczon át Budapestre.		

Budapestre érkezik.

a reggel 8.40 p.-kor ind. gy. v. délután	1.6.50 p.
a déli 12.36 p.	sz. v. este 8.6.10 p.
a este 10.31 p.	reggel 5.6.45 p.

Budapestből-Debreczenbe indul.

a d. u. 3.48 p.-kor érk. személy v. reggel	9.6.40 p.
az este 7.09 p. érk. Gyors-vonat d. u.	2.6.15 p.
az éjjel 2.04 p.	személy-vonat este 7.6.05 p.
a 2.6.40 p.	sz. v. (Püspökladányig) 9.6.15 p.
	gy. v. (Átszállással) este

Debreczenből-érkezik.

Budapest-Nagyvárad felől	délután	3.47 p.	
	gyorsvonat este	7.6.09 p.	
	éjjel	7.6.41 p.	
N.-Várad-P.-Ladány	reggel	2.6.40 p.	
Gsak P.-Ladánytól	reggel	4.6.55 p.	
M.-Sziget-Szatmár felől	reggel	7.6.10 p.	
	délután	12.6.16 p.	
	este	10.6.16 p.	
Csak Szatmár-ról	este	7.6.45 p.	
Kassa-Miskolcz felől	reggel	8.6.07 p.	
Kassa-S.-A.-Ujhely-Szerencs felől	déli	12.6.21 p.	
Kassa-Miskolcz felől	este	7.6.40 p.	
B.-Szt.-M.-H.-Bössör. felől vásártérről	reggel	8.6.09 p.	
	máv-ra	9.6.17 p.	
	vásártérről	este	6.6.35 p.
	máv-ra	este	6.6.41 p.
F.-Abony felől vásártérről délután	5.6.21 p.		
Füzes-Abony felől r. felől vásár	5.6.30 p.		
Ohát-Kócs-Polgár	m. á. v.-hoz	5.6.30 p.	
	vásártérről reggel	7.6.50 p.	
	m. á. v.-hoz	3.6.18 p.	
Derecske-Nagy-Léta felől r. 7.6.25 p. d. u. 3.6.18 p.			

Közvetlen kocsik Bp-ről Miskolczon át,
Közvetlen kocsik (jun. 15-től szept. 15.) Kassa-ról.

Felölös szerkesztő: **Polczner Árpád.**
Lapkiadó: **Erdélyi István.**
(Szerkesztőség és kiadóhivatal főter 1828.)

Használt boros hordók

különféle nagyságban eladók POSSZERT JÁNOS-nál Debreczenben (lakása Homokkert 185. sz.) ugyanott válogatott hópehely krumpli mázsája házhoz szállítva 1 frt 80 kr, helyben 1 frt 60 kr, valamint a következő faju

szőlő vesszők:

kadarka, kövidioka, olasz rishng, ezre 4 frt, chassellas croquant és különböző muskatályok ezre 6 frt. 364.

601. sz/1895.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi IX. t-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a debreczeni kir. törvényszék 1871/1895 számú végzé-e által Steinberger József végrehajtható javára Radocimer Adolf és neje Weisz Papi ellen 200 frt kr. tőke ennek 1894 év november hó 2 napjától számított 6% kamatai 1/3 % váltó díj és eddig összesen 54 frt 87 kr, perköltség 4 frt 67 kr, hírlap hirdetés követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felől és lefoglalt és 875 frt 14 krra becsült vegyes bolti cikkek, szobai butorok, termények s egyéb-ekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladotnak.

Mely árverésnek a 4101/1895 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén vagy Köbölkuton alperesek lakásánál leendő eszköz-lesére 1895-ik szeptember hó 13 napjának déli előtt 9 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőknek becsáron át is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Egyszeresmind azok, kiknek korábbi foglalások az iratokból ki nem tűnik, s az elárverezendő ingók vételárából kielégítéséhez tartanak jogot — jogaik érvényesítésére az 1881. évi LX. t-cz. 111 §-ára figyelmeztetnek.

Kelt Székelyhídon 1895. évi augusztus hó 21-ik napján.

Ruttkai

kir. bírósági végrehajtó.

Táncztanítási jelentés!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy évek óta fennálló táncziskolámat

szepetember hó 14-én

megnyitom.

Beiratkozásokat elfogadok lakásomon péterfia 980.

A n. é. közönség kegyes pártfogását kérve vagyok teljes tisztelettel

Alföldy Károly
okl. táncztanító.

Debreczen sz. kir. város Tanácsától.

7855/1895.

Árverési hirdetmény.

A Debreczen szab. kir. város tulajdonát képező Nagy-Csere, Haláp, Bánk, Nagy-Erdő, külső és belső Guth stb. erdősegeken f. 1895-dik évben termelt gabacs mennyiség szedhetésének jogi, a városi Tanács 7855/1895. számú határozata értelmében árverés útján kiadatni rendeltetvén, erről az érdekelték azon megjegyzéssel értesítettnek, hogy a szóban levő árverés a f. 1895. év szeptember hó 17-dikén d. e. 11 órakor Király Gyula tanácsnok hivatalos helyiségében fog megtartatni.

Debreczen, 1895. szept. 9.

A városi tanács.

„DEBRECZEN” NYOMDÁJA

(FŐTÉR 1828. SZ. A. CSANAK-DRAGOTA-HÁZBAN. (A m. kir. főpostával szemben)
teljesen ujjonnan berendezett könyvnyomda.

Elvállal mindenféle nyomtatványokat:
takarékpénztári, kereskedelmi

üggyédi és községi nyomtatványokat.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

KÉSZIT:

Gyászjelentéseket, bái- és lakodalmi meghívokat.

ELJEGYZÉSI KÁRTYÁKAT,
TANCRENDEKET és ÉTLAPOKAT.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Vidéki megrendelések ERDÉLYI ISTVÁN nyomdai művezető nevére czimzendők.

Nyomdánk, hol északkeleti Magyarország legrégibb és legelterjedtebb politikai napilapja a

„DEBRECZEN”,

és a szintén elterjedt „DEBRECZENI HIRADÓ” is nyomatik, ajánljuk a helybeli és vidéki közönség szives pártfogásába.

Hirdetések a »DEBRECZEN« című lapban a legjutányosabb árak mellett eszközöltetnek.

számlákat, rovatozott íveket, névjegyeket,
bor- és rum-vignetteket, falragaszokat.
MINDENMŰ KÖRLEVELEKET és ÁRJEGYZÉKEKET.

Vidék megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

FOLYÓIRATOKAT és a NYOMDAIPARHOZ tartozó nyomtatványokat izléses beosztással

jutányos árakon.

Bírósági, végrehajtói nyomtatványok készletben tartatnak.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek.

Előfizetési árak:
helyben, vagy postán küldve:
Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 „ „
Negyedévre . . . 2 „ 50 „
Gy. hóra . . . 1 „ „
Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden külső anyag a szerkesztőségbe (Főter 1828. sz.) barmintre küldendő.

Előfizethető helyben:
Felföldi K. Lajos könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban (Főter 1828. sz. alatti).

Még egyszer a lelkesül!

Ez alatt a czim alatt a debreczeni kormánypárt intéző bizottsága egy v. tással megöltött nyomtatványt j. zűnköz, melyet kétségteleül az é. son is szét fog osztani.

Természetesen, mivel ez idő más amivel saját czéljait elburkolja, le buvik a lelkesülést visszajár. deti Debreczen papválasztó bucsúle. inak, hogy ő rá hallgassanak, amit a való; akit ő ajánl a tesz jó csak papnak.

Hát kedves atyámfiai, t. pol. valahogy félre ne engedjétek magat. tetni. Nem a debreczeni kalvinista. vat kereső emberekkel van itt dolg. a kormánypárttal.

Azt pedig jól tudjátok, hogy párti igerekekben bővelkedik, de az. sára nagyon is szegény. A kormány csak addig kell az ember míg hasz. mert a kormánypart előtt saját fenntartása a fő dolg.

Nos, így van ez a papválasztó. Nem Szele urért, annak kiti. kardoskodik ma a kormánypárt, s. saját czéljait elérhesse. Szele urat minden áron papnak, mert tudja, az tuskón bokron fogja majd tőrek gíteni. Nem a ti érdeketek paranc. kormány partnak, hogy Szelet ide. nem a saját maga érdeke.

És valóban nem is foglalkozna. tatványozni, ha irántatokat való sz. a debreczeni kalvinista egyház irán. telesség érzeltek — ezt nem parat. Az irántatok való szeretet. hogy megőrjünk benneteket egy ke. dástól; az egyház iránt taplati kö. jünk parancsolja, hogy nagy elődöt építet ekklézsiánkat, ne adjuk oda. után leskelődők kezeibe.

Mit mondanának elhunyt nag. pályánkat megfutva, találkoznék ve. kévaló-ágban — ha mi elhagynók. sebb edes anyánkat, ekklézsiánkat, sorsában, aminőre juttatni akarja. kormánypart hatalmaskodása?

Hogy adhatnánk számot saft. ról?

Hamis proféták azok, kik ma. nak ama nyomtatvánnyal ajtóitoko. sina mint a kigyóé; hamis és csat.

A „DEBRECZEN” TARTALMA

Koszoruk a ravatal

Fekete madár szállt a budai várba. Szomorú ravatal a budai várba. Kis magyar hercegnek örök ágya. Fekete a város nagy gyászja jelölt.

De vigasztal mégis mi nagy fájt. Hogy a mi halottunk itthon, minak. S ki élve miénk volt, a miénk me. Kihült magyar szívet magyar föld.

S míg a koporsóra hullanak a kis. Koszoruk százával mindenimben. Fájó szívvel küldik, köny is ragyog. Olyan edes lesz a pihenés alattok.

Hát még ha az irás rajtok magyar. Csókkal borítók el valamennyit sa. S a kis magyar herceg jó magyar. Tudom én istenem, hogy jobban.

Szegény kicsi herceg, hogyha fel. S valami csudakep újra miénk let. S a szép koszorukat ő vehetné sze. A távolból jövő idegen beszédet. Szegény kicsi herceg nem is ért.

LangHenrik egyházi beszéd

Mióta a lelkesüléstől küzd. nak, az ellenfél részéről, tekintely. vezető férfiak is, keserű szemrehat. lették Mitrovicsot, hogy az »istené. He rik egyházi beszédeit lefordította. Balogh F. is azt az állítást koc. ke. Langról, hogy tagadta az Isten sze. tezését, az imádság hatását.

Mutatványul ime itt közlünk a. házi beszédeiből egy pár gyöngy. rövid elmelkedést a politikai szabad. másikat az imádságról; harmadikat bajnokainak sorsáról s végül egy g. gát; mindezekből a kiszakasztott. is meggyőződhetik az olvasó, mit te. az imádságról hogyan tudott imá. miként imáda ő Istenét.